

Když o našich dětech mluvíme, zůstávají s námi

Líba Fályová přišla před pěti lety o jednoho ze synů. Zahynul při nehodě. Říká, že pro rodiče je důležité o svých dětech mluvit i po jejich smrti. Díky tomu tak s nimi „zůstávají“ i nadále. Fályová **pomáhá rodičům**, které potkalo něco podobného.

PLZEŇ Líbě Fályové před více než pěti lety zemřel starší syn. Nyní pomáhá rodičům, kteří zažili něco podobného. V úterý v Plzni zahajovala výstavu Láskyplné vzpomínky, která představuje výtvarné práce dětí, které předčasně zemřely. V Galerii U Svaté Anny jsou k vidění i fotografie, které pořídil její syn Ondřej.

„Zemřel v květnu 2006, bylo mu 24 a půl roku. Shodou zlých okolností ho porazila tramvaj, která ho vlekla ještě dalších čtyři sta metrů,“ popisuje Fályová. Ta nyní připravuje vzpomínkové akce ve sdružení Dlouhá cesta, které pomáhá rodičům, jimž zemřelo dítě. Výstava je jednou z akcí sdružení.

„Ze svých zkušeností mohu říct, že drtivá většina maminek chce o dítěti dál mluvit. Chtějí, aby pomocí vzpomínek žilo dál. Naše výstavy tomu mají také pomoci. Chceme prezentovat, co naše děti stihly za svých slovy dlouhý život vytvořit,“ vysvětluje Fályová.

Těžké je pro matky podle jejich slov i to, že okolí se zpravidla po smrti dítěte od jeho rodičů stáhne. „Okolí se tomu tématu vyhýbá. Je nesmírně těžké vrátit se do práce, mezi přátele, ale i mluvit s lidmi v domě, kde žijete. Ti lidé se vám většinou vyhýbají, někdy i přecházejí na druhou stranu chodníku. Nechtějí se toho tématu vůbec dotknout,“ popisuje vlastní zkušenosti Líba Fályová.

Téma smrti mladého člověka je u nás zbytečně tabuizované

Sama se o sdružení Dlouhá cesta dozvěděla z dokumentu Olgy Sommerové Přežili jsme svoje děti. „Já jsem po smrti Ondry chtěla najít někoho, kdo prožil něco podobného. Chtěla jsem se přesvědčit, že se to dá zvládnout, že je možné se vrátit do běžného života,“ přibližuje své pocity žena, která ale podle svých slov měla problém nějakou takovou skupinu najít. „Představa,

že bych měla do vyhledávače na internetu napsat ‚smrt dítěte‘, pro mě byla strašná. Nedokázala jsem to,“ vzpomíná. Nakonec se přes svou kamarádku seznámila s ženou, která v dokumentu sama hrála a doporučila jí ho.

Fályová po zhlédnutí dokumentu sama Dlouhou cestu kontaktovala. Postupně s nimi začala i spolupracovat a začala jim pomáhat. Sdružení má svépomocné skupiny a různé další aktivity. Líba Fályová koordinuje právě vzpomínkové akce. Ty jsou určené jednak rodičům postiženým ztrátou dítěte, mají ale i toto téma představit široké veřejnosti. „V české společnosti je téma smrti mladého člověka tabuizované. Chceme, aby se lidé zastavili a zamysleli se nad opravdovou hodnotou života. Aby si lidé užívali, ale aby věděli, co se může stát. Osud si nevybírá, ani my jsme si to nedokázali představit,“ uzavírá. **Barbora Němcová**

Líba Fályová Pomáhá lidem, kteří stejně jako ona přišli o potomka. V ní, že většina maminek chce o dítěti dál mluvit. Foto: Šárka Vávrová

Pomohla mi rodina a přátelé

PLZEŇ (ban) Pomoc blízkých přátel a rodiny, to jsou hlavní věci, které Šárce Vávrové z Plzně pomohly, když se před dvěma lety rozhodl její syn ukončit svůj život.

„Rodiče v situaci, v jaké jsme se nacházeli i my, hledají možnost obrátit se na nějakého profesionála, který se přímo tímhle tématem zabývá. Ať už psychiatra, psychologa nebo nějaké sdružení,“ popisuje Vávrová s tím, že ona přímo v Plzeňském regionu pomoc nenašla. Až prostřednictvím internetu našla sdružení Dlouhá cesta. S tím

nyní spolupracuje a pomohla například najít pro výstavu Láskyplné vzpomínky, která představuje výtvarná díla dětí, které předčasně zemřely. „Jsem ráda, když se synovy obrázky vystavují. Mohou být k radosti i ostatním. Byla by škoda, kdyby jen ležely doma,“ míní Šárka Vávrová.

Když její syn zemřel, pomohli jí její nejbližší. „Naštěstí máme dobré přátele a rodinu, kteří fungují a byli nám nápomocni,“ říká Vávrová a dodává, že to ale nemá každý. „Pro rodiče je podle mého důležité

zjistit, že nejsou v té tíživé situaci sami. Dlouhá cesta pomáhá i těm, kteří ve svém okolí nemají nikoho, s kým by si o tom mohli popovídat,“ říká žena.

S přáteli organizují nyní také vzpomínkové akce sportovního charakteru. „Pořádáme takové věci, které měl syn rád. Naposled jsme se sešli s kamarády, vybrali jsme i nějaké peníze a za ně jsme nakoupili vybavení na dětské oddělení nemocnice,“ popisuje Šárka Vávrová. A ví, že v takových aktivitách chce i nadále pokračovat.

Bude krásné babí léto. A padnout by mohl i rekord z roku 1962

PLZEŇ (jak) Den jako malovaný a velmi pravděpodobně i rekordně teplý. Takový bude dnešek na západě Čech. Krásné babí léto vydrží podle meteorologů až do úterý. „Denní teploty se dnes i zítra budou pohybovat mezi 23 až 26 stupni,“ upřesňuje Marta Suchá z Českého hydrometeorologického ústavu v Plzni. Zároveň upozorňuje, že dnešní den může být také nejteplejší za posledních čtyřicet let. Zatím rekordní první říjnový den zažili lidé v Domažlicích v roce 1962. „Naši předchůdci tehdy naměřili 25,5 stupně,“ doplnila plzeňská meteoroložka.

Příjemně letní teploty předpověděla i na zítřek. Deset let starý rekord z Nepomuku - 28,2 stupňů - podle ní sice rozhodně nepadne, každopádně ale bude ideální počasí na výlet, cykloproježdku, zahradičení nebo piknik u vody. Bude totiž jasno až skoro jasno. A rtuť teplooměru se v neděli vyšplhá opět k 26 stupňům. Během noci pak klesne na 9 až 6 stupňů.

Podobně má být i začátkem příštího týdne. „V pondělí a úterý ještě naměříme do 25 stupňů,“ očekává Marta Suchá. Ochladění přinese studená fronta v průběhu středy. S ní zalijí region první deštivé přeháňky. Ve druhé polovině týdne pak bude převážně oblačno s deštěm. Od čtvrtka do neděle se postupně ochladí z 18 až na 14 stupňů.

Učí ženy ubránit se. V prvním kursu už je plno

PLZEŇ Od poloviny srpna jen v Plzni přepadl pětadvacetiletý Rumun tři ženy, dvě z nich znásilnil. Na další brutálně zaútočil s nožem v ruce začátkem září v Rakovníku. Násilník je sice za mřížemi, ale jeho následovníci se mohou objevit kdekoli.

Jak se účinně bránit? Odbor bezpečnosti a prevence kriminality plzeňského magistrátu společně s instruktory policejního klubu MuSaDo zkusili uspořádat dobrovolný kurz sebeobranu.

Právě v den, kdy policisté v Ra-

kovníku zatýkali nebezpečného Rumuna, se 12 žen v Plzni zúčastnilo prvních bezplatných hodin sebeobranu. „První kurz je plně obsazen, jeho účastnice by měly zvládnout třicetihodinovou přípravu do konce letošního roku. Pokud budou mít zájem, budou moci pokračovat dál. Náročnost kurzu v dalších 30 hodinách se bude samozřejmě zvyšovat,“ popisuje manažerka programu prevence kriminality na radnici Andrea Gregorová.

Do kurzů sebeobranu se přihlási-

ly jak ženy a dívky kolem 20 let, tak i ženy mezi čtyřicítkou a padesátkou. Kurz je bezplatný. Pokud budou ohlasy pozitivní a zájem neopadne, je pravděpodobné, že se nout třicetihodinovou přípravu do konce letošního roku. Pokud budou mít zájem, budou moci pokračovat dál. Náročnost kurzu v dalších 30 hodinách se bude samozřejmě zvyšovat,“ popisuje manažerka programu prevence kriminality na radnici Andrea Gregorová.

Vedoucím magistrátního odboru prevence kriminality Aleš Průša vysvětluje, že vznik kurzu souvisí i s policejními statistikami. „Ty jsou jasným důkazem, že násilné trestné činnosti přibývá a také roste

agresivita útočníků. Právě ženy jsou nečastěji obětmi pouliční kriminality a také domácího násilí,“ prohlásil Aleš Průša.

Cílem kurzů podle Andrey Gregorové je, aby se ženy naučily hlavně účinně bránit. „Seznámí se s rizikovými situacemi od obtěžování až po napadení, které se mohou stát v běžném životě a jak tyto krizové situace zvládat. Součástí kurzu jsou rovněž strečinková cvičení kvůli udržení kondice,“ uzavřela Andrea Gregorová. **Petr Ježek**

Plzeňským právům letos přibýlo studentů

Do prvních ročníků školy, která se **vzpamatovává z předloňské aféry** a letošního odchodu pedagogů, nastoupí o třetinu víc lidí

PLZEŇ (ČTK) Na plzeňskou právnickou fakultu se letos zapsalo 371 nových studentů. Oproti loňsku je to nárůst o více než stovku. Z toho 287 jich bude docházet na magisterské studium, kde byla kvóta 300, a zbylých 84 na bakalářský program veřejné správy, kde mohla fakulta Západočeské univerzity přijmout 100 uchazečů. V obou případech je to nárůst. „Největší, zhruba o stovku, je u magisterského studia,“ řekla Petra Jánošíková, proděkanka fakulty se zhruba 1900 studenty.

Fakulta našla nové učitele

Pověst práv stále doprovázejí dozvuky předloňské aféry, kdy se potýkala s podivným přijímáním studentů, opsanými pracemi a nestandardně rychlým studiem. Kvůli sporům o další směřování školy

opustilo o prázdninách 29 ze 138 pedagogů. Škola vyhlásila čtyři výběrová řízení a podle děkana Květoslava Růžičky je výuka v novém

semestru plně zabezpečena. Fakulta má opět garanty všech deseti právních oborů, což je nutné pro prodloužení akreditace obou programů po červnu 2012.

Práva musela naopak po studijních kontrolách opustit téměř stovka studentů. „Nebyly u nich splněny podmínky pro pokračování ve

studiu,“ uvedla proděkanka. Nejčastěji, v 53 případech, neměli splněno 80 kreditů, stejný počet nesplnil vážený studijní průměr, 45 studentů se nedostavilo k zápisu, 13 nedosáhlo 40 kreditů za první rok studia a tři neudělali státní závěrečnou zkoušku. Jejich celkový počet ale nepřevyšil stovku, protože u většiny studentů šlo o kumulované prohřešky.

Na plzeňská práva, která letos evidovala mírně vyšší zájem o řádné studium, se hlásilo 2701 uchazečů, z toho na magisterské studium 1888 a zbytek - 813 - na bakalářskou veřejnou správu. Po celoživotním vzdělávání, jež má vylepšit finanční bilanci plzeňských práv, zatím není velká poptávka. Fakulta letos nabízí ve dvou kurzech 220 míst, ale zatím eviduje jen 30 zájemců.

Krátce

DOMAŽLICE

Večer s A. Dvořákem

Výjimečný hudební projekt nachechal na dnešní večer pěvecký sbor Čerchovan, Filharmonie Hradec Králové a Kühnův pěvecký sbor. V domažlickém Arciděkanství kostele uvedou od 19 hodin kantátu Antonína Dvořáka Svatební košile na text K. J. Erbena. Poslední volné vstupenky jsou už jen k stání. K dostání jsou v městském informačním centru. (jak)

PLZEŇ

Odvezou odpad zdarma

Nepotřebné věci nebo to, co v domácnostech už dosloužilo, mohou dnes až do 18 hodin odkládat obyvatelé centrálního plzeňského obvodu do 17 velkoobjemových kontejnerů. Na Borech je najdou například Na Hvězdě, v Doudlevcích v Zelené ulici, ve Skvrňanech na křižovatce ulic Pecháčkova a Waltrova. Další svozový den pořádá radnice první sobotu v listopadu. (jak)

KLATOVY

Farmářské trhy

Čerstvé sýry, vejčička od slepic z volného chovu, brambory, cibuli, česnek, jablka, hrušky, med, ryby a pečivo přivezou dnes dopoledne pěstitelé a výrobci do Klatov. Farmářské trhy se konají jako obvykle od 8 do 13 hodin na parkovišti před kulturním domem. (jak)

BOR

Poslední šlapka na kole

Z Boru do Boru přes Valchu, Syčetrák, Jadruž a Souměř pojedou dnes odpoledne účastníci Poslední šlapky. Trasa závodní i rekreační je stejně dlouhá - 30 kilometrů. Společně ukončení cyklistické sezony začíná ve 14 hodin. Cyklisté startují v Boru Pod Kinem. V ceně padesátikorunového startovného mají občerstvení. (jak)

KLENOVÁ

Prohlídky zámku zdarma

Zdarma si dnes po celý den mohou lidé starší 55 let prohlédnout hrad a zámek Klenová na Klatovsku, zdejší sýpku i kostel svatého Vavřínce v Klatovech. Galerie Klatovy / Klenová se tak zapojila do projektu Svátek seniorů. Otevřeno je od 10 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin. (jak)

NÝRSKO

Svátky vína v divadle

To nejlepší z moravských a českých vín ochutnájí dnes odpoledne milovníci révového moku v Lesním divadle v Nýrsku. Svátky vína začínají od 13 hodin. Ke koštu bude také burčák. (jak)

BRDY

Závod uzavře silnici

Kvůli cyklistickému závodu Tour de Brdy neprojedou zítra od 11 hodin řidiči z Vojenského újezdu Brdy přes Trokavec do Skořic a zpět. Úplná uzavírka skončí kolem 15. hodiny, na kdy předpokládají pořadatelé konec závodu. (jak)

SUŠICE

Veřejné bruslení

Příjemně ochlazení si mohou dopřát zítra odpoledne milovníci bruslení v Sušici. Ledová plocha zdejšího zimního stadionu bude pro ně přístupná od jedné do půl třetí. (jak)

INZERCE

PRONÁJEM

obchodních a kancelářských prostor od 20-200 m² v obchodním centru v Mariánských Lázních. Informace na tel.: 602 437 960

Pronájmy

Byt 3+1 v Plzni u Borského parku, pěkně prostřídaný. Tel.: 603 304 796.